

10.11.2022

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristövas-
tuualue
PL 1
13035 AVI

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Keravanjoen Kirkonkylän- kosken padon osittaisesta purkamisesta

HEL 2022-013137 T 11 01 00 00

ESAVI/27639/2022

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ja Vantaan kaupungin kaupunkiympäristön toimiala ovat hakeneet vesilain mukaista lupaa Keravanjoessa, Helsingin ja Vantaan rajalla sijaitsevan Kirkonkylänkosken padon osittaisesta purkamisesta, kalaportaiden purkamisesta sekä uomakunnostuksen toimenpiteistä ja valmisteluluvasta. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut asiasta kuulutuksen ja pyytänyt siitä lausuntoa Helsingin kaupunginmuseolta.

Helsingin pitäjän kirkonkylä on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Myös Kirkonkylänkoski kuuluu tähän alueeseen. Myllyä ympäröivän korttelialueen ympäristö on asemakaavassa määritelty säilytettäväksi kohteeksi. Nykyinen Kirkonkylänkosken pato on rakennettu 1840-luvulla. Patoa on kunnostettu 2000-luvun alussa ja kalaporras on rakennettu 1990-luvulla, mutta osa kaloista ohjautuu siitä huolimatta yrittämään nousua padon yli. Näin ollen pato on tulkittu osittaiseksi vaellusesteeksi. Hanke parantaa uhanalaisen meritaimenen lisääntymis- ja poikastuotantomahdollisuuksia. Lisäksi padon osittainen purku parantaa myös muiden kalalajien, äyriäisten sekä muiden vesieläinten liikkumismahdollisuuksia jokiuomassa. Hanke nostaa samalla koko jokialueen virkistyskäyttöarvoa.

Kivistä muurattu pato on kaikkiaan noin 85 m pitkä. Se koostuu kahdesta osuudesta, joiden välissä on lyhyellä matkalla luonnonkalliota. Padon pohjoinen osuus on Vantaan puolella. Siihen on tarkoitus tehdä noin 11 metriä leveä aukko. Patoa puretaan ensin noin 17 metrin le-

10.11.2022

veydeltä, minkä jälkeen purkukivistä ladotaan uudet vahvistetut patopielet noin 3–4 metrin leveydelle patoaukon molemmille puolille. Purukohdan yläpuolelle rakennetaan luonnonmukainen tekokoski sekä pohjakynnys, jonka yläpuolelle tehdään kutusoraikko. Padon eteläpää on Helsingin puolella. Sen eteläpäässä olevan kalaportaan teräsbetoniset seinärakenteet puretaan. Muutoin padon eteläinen osio pysyy ennallaan. Lisäksi Kirkonkylänkosken ranta-alueille on suunniteltu polkuja, oleskelualueita ja melojien rantautumispaikka.

Helsingin kaupunginmuseo on seurannut Kirkonkylänkosken hankkeen suunnitteluvaiheen etenemistä, ja museolla on ollut edustaja hankkeen ohjausryhmässä. Helsingin kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston kuulutuksesta.

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Tiedoksi

Museovirasto

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

3 (3)

10.11.2022

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
fi0680001200062637
Alv.nro
fi02012566